

DOMSTOLENS DOM
av den 7 februari 1979 *

I mål 136/78

har Cour d'appel i Colmar till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Åklagarmyndigheten

och

Vincent Auer, bosatt i Mulhouse.

Målsägande:

Ordre national des vétérinaires de France

och

Syndicat national des vétérinaires.

Begäran avser tolkningen av artiklarna 52 och 57 i EEG-fördraget.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden H. Kutscher, avdelningsordförandena J. Mertens de Wilmars och Mackenzie Stuart samt domarna A. M. Donner, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keeffe, G. Bosco och A. Touffait,

generaladvokat: J.-P. Warner,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

* Rättegångsspråk: franska.

meddelar följande

dom

DOMSKÄL

1 Genom dom av den 9 maj 1978, som inkom till domstolen den 14 juni 1978, har Cour d'appel i Colmar i enlighet med artikel 177 i EEG-fördraget ställt följande fråga:

”Innebär det faktum att en person, som förvärvat rätt att utöva veterinäryrket i en av den europeiska gemenskapens medlemsstater och som vid en senare tidpunkt har blivit medborgare i en annan medlemsstat, förbjuds att utöva det aktuella yrket i den sistnämnda staten en inskränkning i den etableringsfrihet som har införts genom artikel 52 i Romfördraget och, när det gäller möjligheten att starta förvärvsverksamhet som egenföretagare, genom artikel 57 i samma fördrag?”

2 Denna fråga har ställts inom ramen för ett brottmål som bland annat gäller olagligt utövande av veterinäryrket i Frankrike.

3 Den tilltalade som ursprungligen var österrikisk medborgare har studerat veterinärmedicin, successivt i Wien (Österrike), Lyon och vid universitetet i Parma där han den 1 december 1956 erhöll examensbevis för veterinärer (laurea in medicina veterinaria) och, den 11 mars 1957, ett provisoriskt intyg om lämplighet att utöva veterinäryrket, utfärdat av en nämnd som inrättats vid samma universitet.

4 Detta intyg utfärdades med stöd av övergångsbestämmelserna i den italienska lagen av den 8 december 1956 enligt vilken utövandet av veterinäryrket i framtiden, förutom innehav av ett examensbevis för veterinärer, förutsätter godkänt resultat på en statlig tentamen, dock är de som förvärvat ett examensbevis före ikraftträdandet av lagen undantagna från tentamenskravet, förutsatt att de företer ett provisoriskt lämplighetsintyg som utfärdats av en av de nämnder som inrättats i detta syfte, bland annat vid universiteten.

5 Efter att ha bosatt sig i Frankrike och den 4 oktober 1961 blivit fransk medborgare genom naturalisation, har den tilltalade vid upprepade tillfällen ansökt om att bestämmelserna i den franska kungörelsen nr 62-1481 av den 27 november 1962 ”om utövande av veterinärmedicin och -kirurgi av veterinärer som förvärvat eller återfått franskt medborgarskap” (JO RF,

7.12.1962, s. 12014) skall tillämpas på honom.

- 6 Enligt artikel 1.1 i denna kungörelse kan tillstånd att utöva veterinärmedicin och -kirurgi genom beslut av jordbruksministern beviljas veterinärer som förvärvat eller återfått franskt medborgarskap och som inte innehar det statliga examensbevis för veterinärer som avses i artikel 340 i Code rural.
- 7 I artikel 1.2 i samma kungörelse föreskrivs att en kommitté, som sammankallas av jordbruksministern, skall granska de företedda behörighetsbevisen och avge ett utlåtande om sökandenas yrkesmässiga lämplighet och anseende, och i artikel 3 i kungörelsen föreskrivs att inget tillstånd kan beviljas de berörda parterna såvida de inte innehar antingen vissa särskilt angivna franska examensbevis eller "ett examensbevis för veterinärer som utfärdats i utlandet och vars likvärdighet med ett franskt examensbevis har erkänts av den undersökningskommitté som har inrättats i enlighet med artikel 1".
- 8 Den behöriga kommittén ansåg att den inte, i syftet att möjliggöra utövandet av veterinäryrket, kunde erkänna det examensbevis som den tilltalade hade företett som likvärdigt med ett franskt examensbevis, vilket fick till följd att hans ansökningar avslogs, men han har trots detta utövat veterinäryrket, vilket föranlett åtal mot honom.
- 9 Den ställda frågan syftar huvudsakligen till att utröna om den tilltalade, med stöd av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna om etableringsfrihet som gällde vid tidpunkten för den gärning som är föremål för den nationella domstolens prövning, var berättigad att i Frankrike åberopa den rätt att utöva veterinäryrket som han förvärvat i Italien.
- 10 Den situation som den nationella domstolen beskriver avser en fysisk person som är medborgare i den medlemsstat där han faktiskt är bosatt och som åberopar fördragets bestämmelser om etableringsfrihet i syfte att erhålla tillstånd att utöva veterinäryrket i den staten, trots att han inte innehar de examensbevis som i detta avseende krävs av den statens medborgare, men i stället innehar behörighets- och examensbevis som förvärvats i en annan medlemsstat och som ger honom rätt att utöva detta yrke i den andra medlemsstaten.
- 11 Det skall även preciseras att denna fråga avser den situation som existerade vid tiden då fördragets artikel 57.1 om ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis ännu inte hade genomförts vad gäller utövandet av veterinäryrket.

- 12 Detta område har senare reglerats genom rådets direktiv 78/1026 av den 18 december 1978 om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för veterinärer inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster (EGT nr L 362, s. 1, fransk version; svensk specialutgåva, del 06, volym 02), som kompletterats genom rådets direktiv 78/1027 av samma datum om samordning av bestämmelserna i lagar och andra författningar om verksamhet som veterinär (EGT nr L 362, s. 7, fransk version; svensk specialutgåva, del 06, volym 02).
- 13 Enligt artikel 18 i det första och artikel 3 i det andra av dessa direktiv skall medlemsstaterna genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att följa dessa direktiv inom två år efter dagen för anmälan av direktiven.
- 14 Det skall således prövas om, och i förekommande fall, i vilken mån bestämmelserna i artiklarna 52–57 i fördraget, vid den ifrågavarande tidpunkten, kunde åberopas även av medborgare i den medlemsstat där etableringen sker i situationer som den ovan beskrivna.
- 15 Dessa bestämmelser skall tolkas mot bakgrund av deras placering i fördragets allmänna systematik och dess syften.
- 16 Enligt ordalydelsen i artikel 3 i fördraget skall gemenskapens verksamhet för att upprätta en gemensam marknad bland annat innefatta avskaffande av hindren för fri rörlighet för personer och tjänster.
- 17 Enligt ordalydelsen i artikel 7 i fördraget är all diskriminering på grund av nationalitet förbjuden inom fördragets tillämpningsområde.
- 18 Den fria rörligheten för personer har till syfte att bidra till upprättandet av en gemensam marknad inom vilken medlemsstaternas medborgare har möjlighet att utöva ekonomisk verksamhet genom att de kan etablera sig eller tillhandahålla tjänster var som helst inom gemenskapens territorium.
- 19 Vad gäller etableringsfriheten så har förverkligandet av detta mål i första hand skett genom fördragets artikel 52 som föreskriver, å ena sidan, att "inskränkningar för medborgare i en medlemsstat att fritt etablera sig på en annan medlemsstats territorium gradvis (skall) avvecklas under övergångstiden" och, å andra sidan, att denna etableringsfrihet skall innefatta rätt att starta och utöva verksamhet som egenföretagare "på de villkor som etableringslandets lagstiftning föreskriver för egna medborgare".

- 20 I den mån artikel 52 har till syfte att, vid övergångstidens utgång, med direkt effekt säkerställa nationell behandling, avser den i varje medlemsstat endast - och kan endast avse - de andra medlemsstaternas medborgare eftersom värdlandets egna medborgare redan definitionsmässigt omfattas av de regler som är i fråga.
- 21 Det framgår dock av bestämmelserna i fördragets artiklar 54 och 57 att etableringsfriheten inte helt säkerställs genom enbart tillämpning av regeln om nationell behandling, då denna tillämpning vidmakthåller alla andra hinder än de som följer av att medborgarskap saknas i värdlandet och särskilt de som följer av de nationella lagstiftningarnas olikheter vad gäller villkoren för förvärvandet av en lämplig yrkeskompetens.
- 22 I syfte att fullständigt säkerställa etableringsfriheten föreskrivs i artikel 54 i fördraget att rådet skall fastställa ett allmänt handlingsprogram för upphävande av begränsningar i denna frihet och artikel 57 föreskriver att rådet bland annat skall utfärda direktiv som syftar till ömsesidigt erkännande av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis.
- 23 Det framgår av gemenskapsrättens allmänna systematik, både i de allmänna handlingsprogrammen av den 18 december 1961 som fastställts genom tillämpning av artiklarna 54 och 63 i fördraget (EGT 1962, s. 32 och 36, fransk version; svensk version se EES-avtalets bilagor med rättsakter, band 6, sid 109 och 113) och i de direktiv som antagits för att genomföra dessa program, att den personkrets som omfattas av tillämpningsområdet för liberaliseringsåtgärder när det gäller etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster utan undantag skall fastställas utan åtskillnad vad gäller de berörda personernas nationalitet.
- 24 Denna uppfattning, särskilt såvitt den åsyftar effekterna av det ömsesidiga erkännandet av examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis, överensstämmer med den allmänna regeln i fördragets artikel 7 enligt vilken all diskriminering på grund av nationalitet är förbjuden inom fördragets tillämpningsområde.
- 25 Vad gäller utövandet av veterinäryrket bekräftades denna uppfattning helt genom ett uttalande angående definitionen av de personer som omfattas av direktiven, som återges i protokollet från det sammanträde då rådet antog direktiven om ömsesidigt erkännande av examensbevis och om samordning av bestämmelserna i lagar och andra författningar om verksamhet som veterinär.

- 26 Av detta uttalande framgår nämligen att ”rådet påminner om att det överenskommit att etableringsfriheten, särskilt för de som innehar examensbevis som de erhållit i andra länder inom gemenskapen, skall säkerställas enligt samma villkor för medborgarna från de andra medlemsstaterna som för medborgarna i medlemsstaten i fråga, vilket för övrigt gäller även för andra direktiv”.
- 27 Det framgår både av den ställda frågans formulering och av innehållet i den nationella domstolens beslut, att den nationella domstolen även vill veta huruvida den omständigheten att den tilltalade blivit fransk medborgare genom naturalisation vid en senare tidpunkt än den då han erhöll de italienska utbildnings- och behörighetsbevisen som han åberopar, är av sådan natur att det påverkar svaret på den ställda frågan.
- 28 Det finns inte någon bestämmelse i fördraget som tillåter, inom dess tillämpningsområde, att medborgare från en medlemsstat behandlas annorlunda beroende på vid vilken tidpunkt eller på vilket sätt de har blivit medborgare i den aktuella staten, om de vid den tidpunkt då de gör gällande att de omfattas av gemenskapsrättsliga bestämmelser är medborgare i en av medlemsstaterna och om även övriga villkor för tillämpning av den regel som de åberopar är uppfyllda.
- 29 För bedömningen av vilka rättigheter en medborgare i en medlemsstat har, såväl under perioden före som efter den tidpunkt som föreskrivs i de ovan nämnda direktiven, är det betydelselöst vilket datum han blev medborgare i en medlemsstat så länge som han uppfyller detta krav vid den tidpunkt då han åberopar de gemenskapsrättsliga bestämmelser vars tillämpning är beroende av medborgarskap i en medlemsstat.
- 30 Det följer av ovanstående överväganden att artikel 52 i fördraget skall tolkas så att medborgarna i en medlemsstat, när det gäller den tid som föregår det datum då medlemsstaterna skall ha vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att anpassa sig till rådets direktiv 78/1026 och 78/1027 av den 18 december 1978, inte kan åberopa denna bestämmelse i syfte att utöva veterinäryrket i den aktuella medlemsstaten på andra villkor än de som föreskrivs i den nationella lagstiftningen.
- 31 Detta svar innebär ingen bedömning av verkningarna av de ovan nämnda direktiven från den tidpunkt då medlemsstaterna skall ha anpassat sig till dem.

Rättegångskostnader

- 32 De kostnader som har förorsakats Frankrikes regering och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med skriftligt yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla.
- 33 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående den fråga som genom beslut av den 9 maj 1978 förts vidare av Cour d'appel i Colmar – följande dom:

Artikel 52 i fördraget skall tolkas så att medborgarna i en medlemsstat, när det gäller den tid som föregår det datum då medlemsstaterna skall ha vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att anpassa sig till rådets direktiv 78/1026 och 78/1027 av den 18 december 1978, inte kan åberopa denna bestämmelse i syfte att utöva veterinäryrket i den aktuella medlemsstaten på andra villkor än de som föreskrivs i den nationella lagstiftningen.

Kutscher	Mertens de Wilmars	Mackenzie Stuart	Donner	Pescatore
Sørensen	O'Keeffe	Bosco	Touffait	

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 februari 1979.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

H. Kutscher
Ordförande